

2025/2026

FOREBYGGELSESSTRATEGI

For det specialiserede voksensocialområde

Indhold

Baggrunden for Forebyggelsesstrategien	04
Visionen har en tydelig retning	05
Forebyggelsesperspektivet	06
Vi står overfor et paradimeskifte	09
Strategiens fire fokusområder	13
Udfoldelse af fokusområderne	14
Sådan skal strategien ud at virke	21

Baggrunden for Forebyggelsesstrategien

Det er med stor glæde vi præsenterer Forebyggelsesstrategien for det specialiserede voksensocialområde i Kalundborg Kommune. Strategien er resultatet af et omfattende arbejde inspireret af H-24 drøftelserne om forebyggende indsatser, hvor der blev identificeret et behov for at styrke sundhedsfremmende og forebyggende tiltag. Socialudvalget godkendte i januar 2024 beslutningsoplægget, som danner grundlag for udviklingsarbejdet med forebyggende indsatser de kommende år.

Strategien har et stærkt politisk sigte om styrkelse af borgernes livskvalitet gennem bæredygtige og helhedsorienteret indsatser og tilgange.

Formålet er løfte den faglige kvalitet indenfor sundhedsfremme og recovery-rehabiliterende tilgang, reducere behovet for senere indgribende foranstaltninger og styrke potentialer gennem ligeværdige samarbejder med civilsamfundet.

Forebyggelsesstrategien vægter at bringe strategien i spil hos både borgere og medarbejdere fra starten af implementeringen.

FOREBYGGELSE ER
EN NØGLEKOMPONENT
I VORES INDSATS FOR
AT STØTTE BORGERNES
LIVSKVALITET OG REDUCERE
BEHOVET FOR SENERE
MERE INDGRIBENDE
FORANSTALTNINGER

Den fokuserer på sundhedsfremme ved at implementere aktiviteter og tiltag, der fremmer borgernes fysiske og mentale sundhed.

Strategien inkluderer også fremskudte indsatser og tværgående samarbejder, der har til formål at iværksætte tidlig støtte og målrettede tiltag for at forebygge større foranstaltninger.

Endelig målretter strategien et øget fokus på at styrke borgernes deltagelsesmuligheder i sociale fællesskaber.

Visionen har en tydelig retning

“

Forebyggelse og sundhedsfremme skal blive en endnu mere integreret del af hverdagen for alle borgere tilknyttet det specialiserede voksensocialområde i Kalundborg Kommune. Målet er at skabe bæredygtige løsninger gennem kompetenceudvikling og tværfaglige samarbejder samt inddrage civilsamfundet, så vi sikrer at Forebyggelsesstrategien kan gøre en reel forskel for borgerne.

”

Forebyggelsesperspektivet

Gennem tiden har forståelsen for forebyggelse haft flere betydninger. I Danmark stod forebyggelse højt på den politiske dagsorden allerede i 1930'erne og 1940'erne primært for gravide og børn. Derefter var der årtier med stilhed indenfor forebyggelse men i 1970'erne tog det politisk emne fart. I 1980 blev oprettelsen af Forebyggelsesrådet en realitet og i 1988 blev regeringens forebyggelsesprogram udrullet, udarbejdet af det nyoprettede Sundhedsministerium (1).

*"**Forebyggelse** omfatter handlinger rettet mod at reducere trusler mod sundhed, herunder risikofaktorer for sygdom og skader, og fremme sundhed gennem miljømæssige, sociale og adfærdsmæssige ændringer." (WHO; 3)*

På den internationale arena har WHO i flere ombæring fremhævet forebyggelsesperspektivet, senest Jakarta deklarereringen i 1997.

Betydningen af forebyggelse var dog stadig primært målrettet oplysningskampagner for reducere af sygdomsrisici, hvor den egentlige udviklingsproces til den mere nutidige forståelse af forebyggelse tog fart efter kommunalreformen i 2007. Dette medførte en radikal ændring af opgavefordelingen, hvor kommunerne fik ansvaret for sundhedsfremme og forebyggelse (2) og siden da har forståelsen for forebyggelse set en ændret form til et mere helhedsorienteret blik på borgeren.

Samskabelse om forebyggelse bliver normen

At nå i mål kræver, at både ledere og medarbejdere arbejder systematisk med nye metoder og skaber et fælles fagligt fundament og styrker samarbejdet med civilsamfundet til at brobygge om borgerens ønsker og håb for fremtiden. Det kan sikre lige adgang til fællesskaber og ressourcer der styrker livskvaliteten, den mentale sundhed og sikrer at Kalundborg Kommune er et godt sted at leve.

I praksis betyder det at Kalundborg Kommune vil sikre at tidlige og effektive forebyggende indsatser bliver normen. Denne tilgang forventes at styrke både borgernes og medarbejdernes trivsel ved at skabe en praksis, hvor begge parter oplever meningsfuldhed og engagement.

Helhedsorienterede indsatser

Forebyggelsesstrategien er målrettet en helhedsorienteret tilgang der sikrer sammenhængskraft for borgerens forløb. Dette har medført, at fokusområderne både omfatter kvalificering af faglige tilgange, organisering af det tidlige møde med borgeren samt styrkelse af vores tværgående samarbejder.

Som resultat vil alle borgere inden for voksensocialområdet i løbet af de næste år opleve, hvordan de fire fokusområder integreres i hverdagen.

Café SOLSIKKEN
BREVAKER:

Vanilje	15,-
Te og Smag	20,-
Kaffe Vanilje	15,-
med	15,-
	20,-
	30,-
	40,-
	50,-
	60,-
	70,-
	80,-

Café SOLSIKKEN
KANDE KAFFE:

Krus kaffe	10,-
Krus kaffe	20,-
+ Engene Kage	
Krus kaffe	20,-
+ Bælg med ost	
Te	10,-
Varm Kacao	15,-
med Pølsebrød	

Strategien trækker på Kalundborg Kommunes udviklingsstrategi

Frem mod 2035 bringes centrale mål om bæredygtighed, trivsel og borgerinddragelse i spil i udviklingsstrategien. Disse mål har en stærk sammenhængskraft med Forebyggelsesstrategien der vil styrke sin position sammenkoblet med udviklingsstrategien.

Vi står overfor et paradigmeskifte

Paradigmeskiftet inden for Kalundborg Kommunes voksensocialområde repræsenterer en fundamental styrkelse i den recovery-rehabiliterende tilgang, hvor borgeren ses som ekspert i eget liv. Formålet er at skabe en praksis, hvor borgerens håb, drømme og mål danner grundlaget for indsatserne og borgerens hverdag.

HOVEDPRINCIPPER I PARADIGMESKIFTET

1

Borgerperspektiv og selvbestemmelse

Indebærer at indsatser fokuserer på borgerens unikke behov og ønsker fra borgerens eget perspektiv. Dette indebærer øget aktiv inddragelse af borgeren som medskaber i processen, hvor borger bidrager med egen ekspertise i det levede liv.

2

Systematisk reflektiv praksis

Daglig praksis baseres på strukturerede faglige drøftelser, som tager højde for kompleksiteten. Det skaber mulighed for løbende tilpasning af indsatsen og sikrer en tæt kobling mellem kontinuerlig og reflekterende læring i kvalificeringen af praksis.

3

Tværfaglighed og samarbejde

Strategien fremhæver vigtigheden af tværgående samarbejde mellem myndigheder og udførende centre hvor hverdagens praksis sikrer, at borgeren mødes med en helhedsorienteret indsats, hvor alle aktører arbejder i samme retning ud fra et inddragende borgerperspektiv.

4

Kompetenceudvikling og ledelsesopbakning

Forandringen udvikles på et fundament af tillid til at medarbejdere tilføres de rette kompetencer og mandat til at udvikle og implementere nye metoder. Ledelsesopbakningen er dér og har længe spillet en central rolle ved at skabe trygge rammer og give medarbejdere frihed til at udforske nye tilgange.

4 FOKUSOMÅDER I FOREBYGGELSESSTRATEGIEN

**#1 TVÆRGÅENDE FAGLIG
SAMARBEJDSPRAKSIS**

**#2 FÆLLES OM SUNDHEDSFREMME
OG MENTAL SUNDHED**

#3 FREMSKUDTE INDSATSER

**#4 SOCIALE FÆLLESSKABER OG
BROBYGNING TIL CIVILSAMFUNDET**

#1 FOKUSOMRÅDE

TVÆRGÅENDE FAGLIG SAMARBEJDSPRAKSIS

Tværgående faglig samarbejdspraksis refererer til et samarbejde mellem myndighed og de udførende centre for det specialiserede voksensocialområde, som på tværs af deres organisatoriske strukturer og kulturer arbejder sammen på en måde, der strategisk gavner alle involverede parter. En af de første indsatser finder sted i forbindelse med implementering af VUM 2.0 og Fælles Faglige Begreber. Her vil det samlede fagcenter fokusere på tværgående organisatorisk styrkelse fra bestilling af indsatser til borgeren til den løbende opfølgingspraksis. Borgerens stemme vil stå stærkere i det samlede forløb.

Fælles fokus på recovery og rehabilitering

Den tværgående faglige samarbejdspraksis sigter mod at optimere ressourcer, dele viden og udnytte komplementære styrker for at opnå fælles mål og skabe merværdi for både medarbejdere og borgere i takt med at den nuværende praksis oplever en omstilling til styrket dokumentations- og opfølgingspraksis ved løbende implementering af VUM 2.0 og Fælles faglige Begreber.

Den styrkede tværgående samarbejdspraksis har som centralt fælles pejlemærke at favne den recovery-rehabiliterende tilgang hvor borgeres mål, ønsker og drømme er vores fælles opgave at sikre indsatserne omkring.

MÅL

Styrkelse af det tværgående samarbejde ved forbedret dokumentations- og opfølgingspraksis på tværs af myndighed og de udførende centre, der både vil sikre borger- og medarbejdertilfredshed men samtidig sikre høj kvalitet i dataindberetninger

#2 FOKUSOMRÅDE

FÆLLES OM SUNDHEDSFREMME OG MENTAL SUNDHED

Sundhedsfremme som platform for øget livskvalitet

Sundhedsfremme som platform sikrer, at alle borgere – uanset udgangspunkt – kan leve et liv med højere livskvalitet, stærkere sociale bånd og en sundere hverdag. Denne tilgang gør det muligt at forbinde de enkelte initiativer med en samlet vision for trivsel og forebyggelse.

Sundhedsfremme - et centralt pejlemærke

Forebyggelse er på den politiske dagsorden i sådan en grad at der foreligger nogle tydelige anbefalinger fra Social & Boligstyrelsens ekspertgruppe (4) der indikerer at vi skal fokusere mere på opbygning og udbredelse af viden om forebyggende indsatser. Dette anbefales at ske med et afsæt i at tage de metoder og tilgange i anvendelse, som forskningen viser er de mest langsigtede og bæredygtige perspektiver.

At styrke den forebyggende position har ikke kun menneskelige hensyn ved øget livskvalitet hos borgerne, men samtidig også en styrke i øget fokus på både den somatiske samt den mentale sundhed. Dette sikres gennem et udviklingsperspektiv der stiller sundhedsfremme som centralt pejlemærke.

Kalundborg Kommune er i fuld gang og den nuværende kortlægning viser at der de kommende år i det specialiserede voksensocialområde er lagt op til særlig styrket kompetenceudvikling indenfor sundhedsfremme og mental sundhed. Dette vil indfri visionen om at blive en integreret del af hverdagen så tidlig som muligt i processen.

MÅL

Fremme fysisk og mental sundhed samt livskvalitet hos borgerne, gennem deltagelse i sundhedsfremmende aktiviteter og sociale fællesskaber

#3 FOKUSOMRÅDE

FREMSKUDTE INDSATSER

Evidensen viser, at tidlig støtte og vejledning kan reducere behovet for senere indgribende foranstaltninger og forbedre borgernes livskvalitet. Det afgørende er dog at kontakten til borgere i sårbare positioner sker så tidligt, og gerne opsøgende, så borgeren oplever støtte lige dér i livet hvor det er mest forebyggende (5).

Statistikker indikerer, at forebyggende strategier for tidlig støtte kan reducere forekomsten af fysiske og mentale sundhedsproblemer samt øget mistrivsel.

MÅL

Styrkelse af indsatser og organisering der sikrer støtte til borgere på tidspunkter i livet, hvor det forebygger mere indgribende indsatser og dertil styrke tværgående samarbejder for en sammenhængende forebyggende indsats

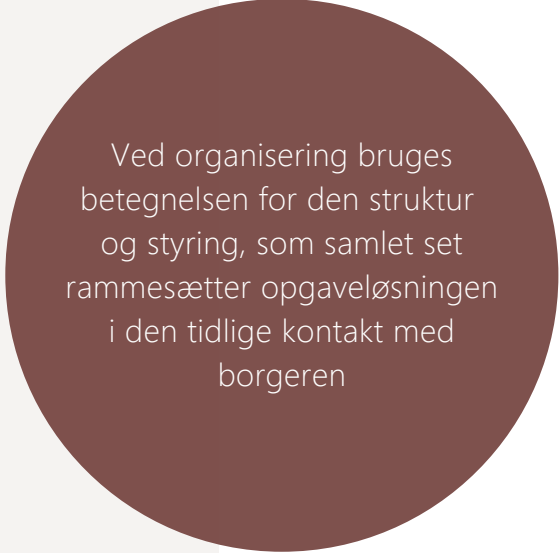

Store gevinster for borgeren

Det er i den tidlige støtte at mange mange borgere kan opleve en stor gevinst i henvisning og støtte ind i ligesindede og støttende fællesskaber. Disse fællesskaber kan forebygge følelsen af ensomhed og oplevelsen af at være på kanten af fællesskaber.

En henvisning vil være individuel og samlet set blive vurderet på om der er behov for yderligere tiltag, lige dér i livet, hvor den forebyggende støtte kan gavne borgeren bedst.

Således fokuserer Forebyggelsesstrategien både på den nuværende organisering og tilgængelighed der har en helhedsorientering.

Ved organisering bruges betegnelsen for den struktur og styring, som samlet set rammesætter opgaveløsningen i den tidlige kontakt med borgeren

#4 FOKUSOMRÅDE

STYRKELSE AF SOCIALE FÆLLESSKABER OG BROBYGNING TIL CIVILSAMFUNDET

Sociale fællesskaber kan for mange borgere være helt afgørende for at opleve en højere meningsfuldhed i livet. For en række borgere i voksensocialområdet kan det være svært at fastholde eller få nye sociale relationer. Det kan være svært at finde nye steder, hvor man kan blive et betydningsfuldt medlem af et fællesskab. Det kan medføre, at man føler sig ensom eller isoleret. Her kan civilsamfundet have en afgørende rolle.

Vi har et mangfoldigt civilsamfund i Kalundborg Kommune der kan styrke følelsen af meningsfuldhed på en måde vi som kommune ikke kan. Men ingen kan gøre det alene. Vi skal sikre ligeværdige samarbejder og skabe de bedste rammer for, at vi i fællesskab kan styrke livskvaliteten hos borgerne.

MÅL

Øge borgernes deltagelse i sociale aktiviteter og fællesskaber for at mindske ensomhed og fremme følelsen af meningsfuldhed i livet.

SÅDAN SKAL STRATEGIEN UD AT VIRKE

Forebyggelsesstrategien implementeres ved konkrete indsatser der kvalificeres gennem et tværgående udviklingsprojekt. Projektet implementeres i tæt samarbejde med hele fagcentret gennem systemisk implementering (6). Tilsammen vil centrene i fællesskab sikre fremdrift og kvalificering for visionen i Forebyggelsesstrategien. Dette vil foregå ud fra en ambition om den brede forståelse for helheder, relationer, cirkularitet og perspektiver. Når fokus primært vil være på implementering er det et udtryk for en ambition om at forholde os til daglig praksis og få den viden som 'vi ved virker' implementeret helt tæt på borgeren.

ORGANISERING

Fra juni 2024 er etableret en tværgående styregruppe bestående af kommunaldirektøren og centercheferne, der løbende vil kvalificere udviklingen ved tæt opfølgning fra Socialudvalget.

HVAD KAN DU GØRE?

HVIS DU ER BORGER:

- Deltag gerne i sundhedsfremmende aktiviteter og fællesskaber
- Opsøg rådgivning og støtte, hvis du har brug for det
- Vær med til at bidrage med gode idéer og få dine input og betragtninger i spil sammen med os

HVIS DU ER MEDARBEJDER:

- Vær opmærksom på tidlige tegn på sundhedsproblemer og sociale udfordringer
- Deltag i kompetenceudviklingsforløb og implementér nye metoder og tilgange i dit daglige arbejde
- Samarbejd med kolleger og frivillige for at styrke indsatserne

HVIS DU ER EN DEL AF CIVILSAMFUNDET:

- Bidrag med din viden og erfaring til at forbedre strategien løbende i samarbejde med Kalundborg Kommune
- Styrk og understøt sociale fællesskaber og aktiviteter
- Gå tæt i samarbejdet med os, for sammen at udvikle og styrke forebyggende og sundhedsfremmende tiltag

KILDEHENVISNING

(1)

Sundhedsprioriteringsudvalget (1974) Betænkning om grundlaget for en overordnet prioritering af indsatsen inden for sygebehandling og sygdomsforebyggelse.

Afgivet af det af Indenrigsministeren den 22. november 1974 nedsatte udvalg.

Statens trykningskontor

(2)

Haastrup L. (2004) Humanistisk sundhedsbegreb og forebyggelse. I: Kamper Jørgensen F, Almind G, (red.) Forebyggende Sundhedsarbejde. København: Munksgaard Danmark

(3)

WHO (1997) Jakarta Declaration on Leading Health Promotion into the 21st Century.

www.who.int/hpr/NPH/docs/jakarta_declaration_en.pdf

(4)

Ekspertudvalget på socialområdet. (2024) anbefalinger til en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet: Endelig rapport. Social-, Bolig- og Ældreministeriet. Elektronisk publikation ISBN: 978-87-7601-437-7. Tilgængelig på: www.sm.dk

(5)

Jensen, B.B et al. (2021) Forebyggende sundhedsarbejde. København: Munksgaard

(6)

Jensen, B. (2023) Systemisk implementering. Saxo Publish.

Kontaktinformation

Phoebe Noel Sommer
Projektleder
Kalundborg Kommune

Direkte: 59 53 46 83
Email: phns@kalundborg.dk

KALUNDBORG
KOMMUNE